

tog hans Hus fra ham, fordi han havde stemt paa Lauber. Han gik da til Dahl og bad ham gaa i Forbøn for sig; Godsseieren sagde: Nei, jeg vil ikke give ham Huset tilbage. Men da Godsseieren ligger paa sit Yderste, faar Jacobsen Huset tilbage. Det er jo ikke umuligt, at Godsseieren i dette Dieblis er kommen i Tanke om visse Sætninger, som han har lært i sin Ungdom, men som han under Livets Kamp og Tummel har glemt. Det er mulig rundet ham i Tanke, at der staar skrevet: Det er bedre at lide Uret end at gjøre Uret; saligere er det at give end at tage. De Sætninger have det tilfælles med sande Venner, at de melde sig, naar der er Trang til dem, og det er ikke umuligt, at det er saadanne Ting, der have bevæget Godsseieren i hans sidste Dieblis og bragt ham til at tænke, at det var dog rigtigt at faae denne Sag klar, inden han gik ind for sin Dommer. Derfor tror jeg at kunne sige med Rette, at naar Folk udøver den Slags Valgtryk, er det meget muligt, at de slet ikke tænke over, at de gjøre en Synd mod disse Folk, som de ikke vilde begaa, hvis de ret indsaa, hvad det er, de begaa.

Nu er det Spørgsmaal, der her foreligger for os, dette: Hvad skulle vi gjøre i denne Sag? For mig har det staaet som det Ledende ved Afgjørelsen, at jeg stemmer for den Afgjørelse, der paa den sikreste Maade forhindrer Sligt i Fremtiden, og det stod for mig fra første Færd af klart, at, dersom man kunde opnaa, at et aldeles overveiende Flertal her i Thinget misbilligede den Fremgangsmaade, der er fulgt, vilde det være den Fremgangsmaade, hvorved vi bedst satte en Stopper for det Valgtryk, som maa fjernes, og det er min Overbevisning, at den vil gjøre det i en ganske anden Grad, end dersom den ene Side eller de to Sider af Thinget fik Valget forkastet, medens den tredje Side stemte for Godkendelsen; thi saa savnede vi, hvad vi skulde have: En enstemmig Dadel over, hvad der er sket. Det er det, jeg haaber, vi nu vilde faae, eller saa at sige vilde faae, thi at der er Enkelte, der ikke vilde være med dertil, er en Selvsølg. Ved en saadan Dadel er efter min Mening særdeles Meget vundet, tilmed da det maa siges, at, isald vi skrebe til en Forkastelse af dette Valg, vilde vi begaa en Uret; thi efter de Regler, der hidtil ere fulgte heri Thinget ved Valgs Godkendelse eller Forkastelse, ere vi ikke berettigede til at kuldaste dette Valg. Det er nemlig ikke tilstrækkelig paavist, at der her foreligger saadanne Omstændigheder, at det med Rette kan antages, at Valgets Udfald vilde være blevet et andet, hvis disse Omstændigheder havde været borte, og dette har, saalange Folkethinget har bestaaet, været den ufravigelige Regel, hvorefter det har godkendt eller forkastet Valg. Dette er ogsaa en Grund for mig til at fastholde min første Opfattelse, den nemlig, at Valget bør godkendes, om end med den Misbil-

ligelse, Flertallet har foreslaaet. Ved at forlaste dette Valg nu, tror jeg, at man istedetfor at opnaa sin Hensigt, at faae en almindelig Fordømmelse over det udøvede Valgtryk, tværtimod ved Foretagelsen af et nyt Valg vil endmere ophidsede Sindene mod hinanden, saaledes at man ved kommende Valg vil faae endyderligere større Valgpres, navnlig fra den Side, hvorfra dette Valgpres er udøvet denne Gang, hvorimod vi, hvis vi nu gaa sammen med den anden Side af Sælen i at misbillige, hvad der er sket, kunne haabe at blive af med dette Valgtryk. Skulde det mod Forventning ikke lykkes paa den Maade at faae Bugt med den Uret, der har indneget sig, have vi det i vor Magt næste Gang at sige: Vi have nu advaret Valgerne; nu vilde vi ikke længere taale det; for Fremtiden vilde vi forlaste ethvert Valg, hvor det blev antaget, at der har været udøvet Valgtryk paa den Maade, her er sket, uden Hensyn til om det kan antages, at det udøvede Valgtryk har udøvet nogen Indflydelse paa Valget eller ikke; denne Gang advare vi, næste Gang erekvære vi! Skulde saa heller ikke det hjælpe, er der endnu en Udvei, og den komme vi maaste til Syvende og Sidst til at gaa, ligesom vort Forbillede i denne Henseende England har maattet gjøre det. Jeg har allerede omtalt, hvilke Valgspøkkatter og hvilket Valgpres der tidligere sandt Sted i England, men tilsidt blev det for galt, og man besluttede derfor i 1872 at indføre hemmelig Afstemning. Det er klart, at det er den sande radikale Kur overfor Valgpres. Jeg vil haabe, at det ikke skal være nødvendigt for os at gaa dertil, thi jeg foretrækker den aabenlyse Afstemning, men af praktiske Grunde kunne man mulig blive nødt til at stemme derfor. Med disse Ord skal jeg anbefale den Indstilling, der er gjort af Udvalgets Flertal.

Albert: Den ærede Ordførers Indledning tydede hen paa, at Udvalgets Arbejde maatte anses for særdeles vidtløftigt og besværligt. Jeg kan ikke indrømme dette; jeg tror, at den Maade, hvorpaa Forhøret er leveret Udvalget, gjorde Arbejdet ganske overkommeligt, og naar Udvalget har brugt 6—7 Uger til at levere det, som her ligger for, mener jeg, at Enhver maa sige om os, at vi have taget os det ganske jævnt. Jeg vil ikke dermed sige, at mine Medarbejdere have forløst deres Pligt. Jeg havde mine Ting færdige idag for 8 Dage siden; de derefter forløbne 8 Dage ere anvendte til, at de ærede Medlemmer i Flertallet kunde finde hinanden og komme tilrette om den Indstilling, her er gjort.

Ved alle de Valg, Folkethinget har haft til næiere Underfølgelse, har der været et almindeligt Træk, nemlig at den Kandidat, som er seldan igjennem, er bleven valgt ved Raaring; saaledes ogsaa i Slagelse denne Gang, hvor Hr. Lauber blev valgt ved Raaring, og denne Begivenhed er